

Dk. Ted Hildebrandt, Historia ya OT, Lit., na Theolojia, Mhadhara wa 22

© 2020, Dk. Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Ted Hildebrandt katika Agano lake la Kale, Historia, Fasihi na Kozi ya Theolojia, Mhadhara wa 22, juu ya kitabu cha 1 Samweli: Eli, Samweli, na uteuzi wa Sauli kama mfalme wa kwanza wa Israeli

A. Majukumu ya Samweli: nabii, kuhani, hakimu, na mtengenezaji wa mfalme [0:00-4:24]

Tulikuwa tumemaliza kitabu cha Waamuzi na tukasema kwamba kama mwisho wa kitabu cha Waamuzi ulielekeza mbele kupitia suria wa Mlawi kwa Sauli. Tulisema kitabu cha Ruthu kinaelekeza mbele kwa Daudi. Kwa hivyo wafalme hawa wawili wa Israeli wataingia katika 1 Samweli. Samweli, Sauli, na Daudi watakuwa wahusika wakuu wa kitabu cha 1 Samweli.

Sasa, kwa nini Samweli anaheshimiwa sana? Mtu huyu ni mmoja wa watu wanaoheshimiwa sana katika Agano la Kale. Inageuka ikiwa utaangalia Yeremia sura ya 15, wacha nisome tu hii kutoka kwa kitabu cha Yeremia. Sasa Yeremia ni mamia na mamia ya miaka baadaye, Yeremia labda ni karibu 600 KK, Samweli labda ni karibu 1100 KK kwa hivyo kuna tofauti ya miaka 500 hapo. Je, watu watakukumbuka kwa miaka 500? Hii hapa, miaka 500 baadaye, kile Yeremia alisema juu ya Samweli, "Na BWANA akaniambia, hata kama Musa na Samweli wangesimama mbele yangu, moyo wangu haungewaendea watu hawa, kuwafukuza mbali na uso wangu." "Hata kama Musa na Samweli wangesimama mbele yangu," Mungu anasema, "bado nisingewasikiliza." Sasa, kwa njia, Musa ndiye mwombezi mkuu kwa watu wake katika nyakati za Agano la Kale - Musa jangwani? Musa na Samweli wamewekwa pamoja na Yeremia hapa. Kwa hivyo hii inavutia sana - Musa na Samweli. Hizo ni takwimu mbili kubwa, na Samweli anasemekana kuwa na Musa katika kiwango hicho. Samweli atakuwa wa mwisho wa waamuzi wakuu. Kwa hivyo na Samweli labda tuko chini hadi karibu 1100 KK, sitaki ujue tarehe yake halisi, lakini ni karibu 1100 KK. Tarehe ambayo tunajua ni Daudi ni nini? David 1000 KK. David atakuwa mtoto mdogo. Kwa hivyo Samweli ndiye wa

mwisho wa waamuzi wakuu.

Yeye pia ni kuhani. Anakabidhiwa kwa Eli na kulelewa kama kuhani. Atakuwa kuhani anayehudumu katika hema la Mungu. Yeye pia ni nabii. Anazungumza kwa niaba ya Mungu. Ujumbe mkuu wa nabii ni upi? Ujumbe mkuu wa nabii ni, "Asema BWANA." Nabii anazungumza kwa niaba ya Mungu. Kawaida husema, "tubu." Lakini nabii anasema, "Asema BWANA." Kwa hivyo Samweli atakuwa nabii, kuhani na ninaposema nabii, kuhani... Na nini kitafuata? Nabii, kuhani, na mfalme. Je, ubongo wako hauendi nabii, kuhani, na mfalme? Lakini yeye ni nabii, kuhani, na hakimumu. Kwa nini yeye ni hakimumu? Kwa sababu hakuna nini, katika Israeli kwa wakati huu? Hakuna mfalme. Samweli ndiye atakuwa mtengenezaji wa mfalme wa kwanza. Mungu hatimaye atawachagua wafalme wa kwanza, lakini Samweli, kwa kiwango cha kibinadamu, atachagua na kupaka mafuta [masihi] wafalme wawili wa kwanza wa Israeli kwa ajili ya Mungu. Kwa hivyo Samweli atamtia mafuta Sauli na kisha atamtia mafuta Daudi. Samweli atahusika katika hilo. Kuna mabadiliko makubwa yanayofanyika Israeli sasa. Mpito huu ni kutoka kipindi cha majaji hadi ufalme. Ufalme utadumu nini? Israeli itakuwa na wafalme hadi lini? "Naye atatawala milele na milele." Kwa hivyo ufalme unaanzishwa sasa na Samweli. Samweli ataanzisha hilo na atawatia mafuta wafalme wawili wa kwanza wa Israeli [Sauli, Daudi]. Wafalme wataendelea. Yesu Kristo mwenyewe ataitwa mwana wa Daudi katika ufalme juu ya Israeli. Kwa hivyo ufalme au ufalme unaanzishwa hapa. Hii ni hatua muhimu sana katika historia ya Israeli.

B. Uandishi na muundo wa fasihi wa 1 Samweli [4:25-7:26]

Sasa, je, Samweli aliandika kitabu cha Samweli? Jibu ni: Hapana. Samweli amekufa katika sura ya 28, na kutokana na kile nilichoambiwa, ni ngumu sana kuandika wakati umekufa. Kwa hivyo amekufa katika 1 Samweli 28. Kwa hivyo kitabu hicho kinamhusu Samweli sio lazima kuandikwa na yeye. Sasa, labda mtu huyo alikuwa na maelezo. Samweli labda alikuwa na shajara, majarida, na vitu ambavyo watu ambao waliandika kitabu hiki wanaweza kuwa wamefanya kazi kutoka kwa rekodi ya kinabii ambayo alikuwa nayo lakini kwa kadiri ya kuiandika, amekufa katika sura ya 28, kwa hivyo haandiki zaidi ya hatua hiyo.

Sasa, hapa kuna muundo wa fasihi. Tulikuwa na muundo wa fasihi katika kitabu cha Waamuzi na hapa kuna muundo wa fasihi wa kitabu cha Samweli. Kwa kweli ni sawa. Kwanza kabisa, unayo: kifo cha kiongozi wa zamani. Kwa hivyo kutakuwa na kiongozi wa zamani, kiongozi wa zamani katika kitabu cha Samweli atakuwa Eli. Kutakuwa na kifo cha kiongozi wa zamani. Kiongozi wa zamani atakuwa mbaya na kuondoka. Kisha, pili, Mungu atachagua kiongozi mpya. Hapo awali kiongozi wa zamani alikuwa Eli na kisha Samweli atakuwa kiongozi mpya. Kwa hivyo kiongozi mpya atachukua nafasi na kuna mfululizo wa uongozi. Mabadiliko haya ya viongozi hufanyika kati ya, katika kesi moja, Eli hadi Samweli, na kisha kutoka kwa Samweli hadi Sauli, na kutoka kwa Sauli hadi Daudi. Halafu kinachotokea ni, na hii ni muhimu, kiongozi mpya katika 1 Samweli, anapaswa kufanya nini? Anafanya hivyo kila wakati: kiongozi lazima ashinde ushindi wa kijeshi. Kwa hivyo baada ya kiongozi mpya kuchaguliwa na Mungu, jambo la kwanza ambalo kiongozi mpya hufanya ni kushinda ushindi wa kijeshi. Hii itatokea, kwa njia, Daudi, anapakwa mafuta kuwa mfalme katika sura ya 16. Nadhani nini kinatokea katika sura ya 17? Ushindi mkubwa wa Daudi ni upi? Kila mtu ndani ya chumba anaijua! Ushindi mkubwa wa Daudi ni upi? Goliathi! Kwa hivyo amepakwa mafuta (sura ya 16) na kisha ni jambo gani la kwanza analopaswa kufanya? Lazima ashinde ushindi wa kijeshi. Kwa hivyo Daudi anamshinda Goliathi katika sura inayofuata (sura ya 17) baada ya kupakwa mafuta. Kwa hivyo unapata uhusiano huu kati ya uteuzi na tendo analofanya. Kisha nini kinatokea? Kuna matatizo na kiongozi mpya. Sauli ana matatizo, David ana matatizo, Samweli ana matatizo, na kimsingi kifo cha kiongozi wa zamani na inarudi nyuma. Kwa hivyo ndivyo kitabu kinavyofanya kazi hapa. Dk. Borgman, ambaye ameandika kitabu juu ya David, na kwa kweli nina hotuba iliyochapishwa na Dk. Borgman, ambaye anabainisha katika kitabu cha Samweli kuna mwangwi huu wote. Kwa maneno mengine, kitabu cha Samweli kinasema kitu kimoja mara nyingi. Kwa hivyo kuna mwangwi huu katika kitabu, na lazima usikilize mwangwi huo au marudio haya ambayo yako katika kitabu cha Samweli. Kurudia ni moja wapo ya funguo za kuelewa 1 Samweli. Kwa hivyo tutaona hilo tunapoendelea lakini huu ndio muundo wa msingi.

C. Mzunguko wa Samweli: Kifo cha Kiongozi Mzee—Kuzaliwa kwa Samweli [7:27-14:31]

Mzunguko wetu wa kwanza ni nani? Huu ni mzunguko wetu wa kwanza wa Samweli. Kwa hivyo wacha tupitie hii. Mzunguko wetu wa kwanza ni kifo cha kiongozi wa zamani. 1 Samweli sura ya 1, kiongozi wetu wa zamani ni Eli. Eli ni kuhani wa Mungu Aliye Juu Zaidi. Makuhani wanahudumu wapi kwa wakati huu? Wayahudi hawana Yerusalemu kwa sababu Yerusalemu haitatekwa hadi wakati wa Daudi. Daudi ndiye atakayeitaka Yerusalemu. Yerusalemu inamilikiwa na Wajebusi kwa wakati huu. Kwa hivyo hema imewekwa wapi pamoja na Eli? Je, kuna mtu yeyote anayekumbuka jina la mahali hapo? Shilo. Kuna mahali paitwapo Shilo. Hema iliwekwa kwa miaka mia kadhaa huko Shilo. Kwa hivyo Eli ndiye kuhani huko Shilo katika sura ya 1 na 2.

Kisha kuna mwanamke anayeitwa Hannah. Mama yangu alikuwa akisema kila wakati, wakati wowote alipokasirika sana, "Kwa hivyo nisaidie Hana!" Kuna mume anayeitwa Elkana na ana wake wawili. Je, tumeona hili mbele ya mume mwenye wake wawili? Ndio, tumeona hii hapo awali. Kumbuka Yakobo pamoja na Raheli na Lea. Hapa tuna wake wawili tena. Mmoja anaitwa Hana, mwingine Penina. Nani ana watoto wote? Penina ana watoto wote. Hana hawezi kupata watoto. Je, hilo ni tatizo katika ulimwengu wa kale? Tumeona hadithi ya mwanamke tasa. Tumeona hadithi hii tena na tena? Kwa hivyo Elkana ana mke huyu Hana, anampenda, lakini hawezi kupata watoto. Amevunjika moyo, anataka kupata watoto na inasema BWANA alikuwa amefunga tumbo lake. Mpinzani wake, Penina, alikuwa "akimkasirisha ili kumkasirisha." Sasa, mume wa Hana Elkana sio mtu mwerevu zaidi ulimwenguni - sio kisu kikali zaidi kwenye droo. Hivi ndivyo Elkana anamwambia mkewe. Mkewe amefadhaika kabisa, hawezi kupata watoto, mpinzani wake anamshawishi, akimkera tu taa za mchana kutoka kwake. Kwa hivyo Elkana anakuja kwa Hana na anataka kumwambia kitu cha kumfariji sana, na hivi ndivyo anavyosema: msikilize mtu huyu, "Elkana, mumewe angemwambia, 'Hana kwa nini unalia, kwa nini hule?'" Unaona kinachoendelea? Amefadhaika. Ni watu wangapi wanapofadhaika hawali? Anagundua kuwa haja. Je, hiyo ni moja ya ishara za unyogovu kwamba mtu hakula? Kwa hivyo anachukua hii na anasema, "Kwa nini usile?

Kwa nini umekata tamaa?" Na kisha anatoa kauli hii, "Je, simaanishi zaidi kwako kuliko wana kumi?" [tazama Ruthu 4.15] Jibu la swali hilo la kejeli ni nini? Bila shaka la! Nataka wana kumi! "Je, simaanishi zaidi kwako, Hana, kuliko wana kumi?" La. Kwa hivyo haupaswi kuuliza maswali ya aina hiyo. Huulizi maswali ya aina hiyo. Kwa hivyo mtu huyu yuko mbali kidogo, alipaswa kumjua mkewe vizuri na hilo ni swali baya kuuliza.

Kwa hivyo Hana kisha anaweka nadhiri hii katika sura ya 1 mstari wa 11 "Ee Bwana Mwenyezi, ikiwa utaangalia tu taabu ya mtumishi wako na kunikumbuka, na usimsahau mtumishi wako, lakini mpe mtoto wa kiume basi," angalia hii "Nitampa BWANA kwa siku zote za maisha yake na hakuna wembe utakaotumiwa kichwani mwake." Amejitolea mtoto wake kwa nini tangu kuzaliwa? Ndio, hii ni nadhiri ya Mnaziri. Je, Samweli atakuwa Mnaziri tangu kuzaliwa? Sasa, ni nani Mnaziri mwingine tangu kuzaliwa ambaye tunamjua? Samson. Kwa njia, je, Samweli atakuwa mkubwa na mwenye nguvu? La. Lakini amejitolea kwa Bwana tangu kuzaliwa. Mama yake anasema hakuna wembe utakaokuja juu ya kichwa chake.

Sasa, hapa kuna shida, Eli, ambaye ni kuhani, anamwona akiomba kwa Mungu, na kusikiliza majibu ya Eli ni nini: "Alipokuwa akiendelea kuomba kwa Bwana, Eli alichunguza kinywa chake." Mstari wa 13 wa sura ya 1, "Hana alikuwa akiomba moyoni mwake na midomo yake ilikuwa ikitetemeka lakini sauti yake haikusikika. Eli alidhani alikuwa amelewa. Akamwambia, "Utaendelea kulewa hadi lini? Simama! Ondoa divai yako." Eli anamkemea.

Mwanamke huyu anamwaga moyo wake kwa BWANA. Kwa hivyo Eli anaruka juu ya kesi yake na kusema, "wewe ni mwanamke mlevi na ondoka hapa. Umelewa na haupaswi kuwa katika hema la Bwana." Ni jambo la kushangaza sana, si kwamba Eli anamkemea Hana? Kweli, wacha niseme tu, kwa nini hii ni kejeli. Eli anamkemea Hana kwa kulewa, lakini watoto wa Eli wenyewe walikuwa wakifanya nini? Je, walikuwa wakicheza na wanawake mbele ya hema? Kwa hivyo nadhani yangu ni, je, umewahi kuona mzazi akionyesha uovu wa watoto wao kwa watoto wengine? Nadhani kile Eli anasema, anajua watoto wake wanasumbua na wanawake hawa, wanafanya tabia mbaya katika eneo la hema, na kwa hivyo anafikiria yeye ni mmoja wa wanawake hawa wasio na maadili ambao wamelewa na wanapata shida kwenye hema. Kwa hivyo anamkemea. Lakini

inageuka, yeye ni mwadilifu kweli? Je, yeye ni mwadilifu zaidi, kwa maana fulani, kuliko yeye? Kwa hivyo anatarisha kile ambacho watoto wake wanafanya kwa Hannah na hii haikuwa sawa. Mungu anakuja na kumpa Hana mtoto wa kiume. Jina la mtoto ni "Samweli." Samweli ni jina zuri. Nyinyi mnajua neno hili la kwanza, unakumbuka? "Shema" inamaanisha nini? Kuna mtu yeyote anayekumbuka kwamba: "Shema Israeli"? Kumbukumbu la Torati 6.4. "Sikia," haswa, "sikia." Kwa hivyo Shema inamaanisha "sikia." "Nimesikia," na sehemu ya mwisho ya jina lake ni nini? "Nilisikia juu ya El," au "El alisikiliza." El ni nani? El ni Mungu. "Mungu alisikiliza." Kwa hivyo jina la Samweli linamaanisha nini? "Mungu alisikia," "Mungu alisikia," Mungu alisikia maombi yake na akampa Samweli. Kwa hivyo, "Mungu alisikiliza," ni jina zuri - Samweli. Kwa hivyo Samweli anaitwa na Mungu alimsikiliza na akampa Hana mwana huyu. Kisha Hana anamweka wakfu kwa Bwana kwa kumkabidhi Eli. Kwa njia, ni nani mwingine aliyeweka nadhiri kwa Mungu na anaweza kuwa amemkabidhi Mungu mtoto wao? Je, hiyo inasikika kidogo kama Yeftha? Kumbuka Yeftha aliweka nadhiri na kunaweza kuwa na ulinganifu wa kupendeza hapo.

D. Wana wa Eli Hofeni na Finehasi [14:32-17:21]

Sasa, wana wa Eli, tulijifunza nini juu ya watu hawa - wana wa Eli? Kuna shida mbili kubwa na kile walichokuwa wakifanya. Kulikuwa na makuhani chini ya Eli; Eli angekuwa kuhani mkuu. Wanawe Hofni na Finehasi walikuwa waking'oa nyama wakati watu walileta dhabihu. Je, makuhani walipata kula baadhi ya nyama? Ikiwa ilikuwa sadaka ya utakaso, au ikiwa ni dhambi au sadaka ya hatia, makuhani walipaswa kushiriki katika hilo. Ikiwa ilikuwa sadaka nzima ya kuteketezwa, makuhani hawakuipata kwa sababu ilikuwa imechomwa kabisa kwa Bwana. Lakini watoto wake, kila walipoona dhabihu, walifikiria, "hey, ni wakati wa nyama ya nyama, tutakula chini." Kwa hivyo waliingiza uma wao ndani na kuchukua nyama yoyote waliyotaka na kuinajisi kabisa dhabihu ya Mungu. Watu wote walijua hii. Walipoleta dhabihu zao kwa Mungu kwa ajili ya dhambi zao, makuhani walikuwa wakizinyang'anya. Kwa hivyo iliunajisi kabisa mfumo wa dhabihu wa Mungu. Pia walikuwa wakifanya uasherati na wanawake karibu na hema. Kwa hivyo wanawake hawa wangeleta matoleo na hivi karibuni

wavulana wanajaribu kuwafanya waende kulala. Kwa hivyo hii ilikuwa mbaya sana. Sasa, ni mbaya zaidi kuliko hiyo kwa sababu katika dini za kipagani, kuna ibada ya Baali na ibada ya Ashera. Ibad ya Baali ilikuwa mungu wa uzazi. Je, nyinyi mnamkumbuka Baali katika Agano la Kale? Baali alikuwa mungu wa uzazi. Sehemu ya ibada ya ibada ya Baali ilikuwa kwamba mvulana angeingia ndani ya kuhani wa na kuhani wa angewekwa hekaluni. Mwanadada huyo angeingia kwa kuhani wa, ikiwa angepata mimba na alikuwa na rutuba, kuna kila aina ya picha hapa. Kwa kweli, sitaki ufikirie juu ya picha, nataka ufikirie juu ya maoni. Lakini ikiwa mtu huyo ataingia na kumpa mimba kuhani wa, na ana rutuba hiyo ilimaanisha ardhi yake itakuwa na rutuba. Je, unaona kufanana? Ilikuwa ibada ya uzazi na wangepanya ibada hizi za uzazi huko Israeli. Kwa njia, hiyo ni mbaya sana? Ilikuwa sehemu ya ibada ya Baali, hiyo ni mbaya kweli? Lakini unapata wazo, mwanadada huyo alitaka ardhi yake iwe na rutuba ili aende kumwona kuhani wa na kulikuwa na aina hii ya uhusiano wa huruma au wa symbiotic kati ya kile kinachotokea kwa mwanamke huyo na kile kinachotokea na ardhi yake. Kwa hivyo kile ulicho nacho hapa ni aina ya chupa ya kitu hicho hicho katika ua huo wa hema na Israeli, ambayo ni kinyume kabisa na kile Yehova Mungu alitaka.

Utoto wa E. Samweli [17:22-18:29]

Tofauti na Hofeni na Finehasi, wana wa Eli, una kauli hii nzuri katika sura ya 2 mistari ya 25 na 26, wacha nisome taarifa hii. Nani anakuja akilini ninaposoma taarifa hii? "Wana wa Eli, hata hivyo, hawakusikiliza karipio la baba yao. Kwa maana ilikuwa mapenzi ya Bwana kuwaua. Na kijana Samweli akaendelea kukua kwa kimo na kupendezwa na Bwana na wanadamu." Kuna mtu yeyote anayekumbuka, wacha nisome hii tena, ni nani pia mstari huu unasemwa karibu neno kwa neno? "Na mvulana Samweli akaendelea kukua kwa kimo na kibali kwa Bwana na kwa wanadamu." Je, kuna mtu yeyote anayekumbuka katika Luka sura ya 2 inasema, "Yesu alikua katika kimo na kibali kwa Mungu na kwa wanadamu"? Hiyo ni karibu kifungu kile kile kinachotumiwa kwa Yesu. Inatumika kwa Samweli hapa. Kwa hivyo inafurahisha, Samweli ni mtu mzuri. Alikua na kukua katika kibali cha Bwana na wanadamu.

F. Eli kama baba [18:30-19:41]

Sasa, Eli yukoje kama baba? Inabadilika kuwa Eli kama baba anaonekana kuwa mtu dhaifu na anaonekana kuwa baba dhaifu. Wanawe walikuwa wakifanya maovu, na hakuwazuia wanawe kufanya hivyo. Yeye ni baba dhaifu na ana wana wabaya. Sasa nataka kuangalia aina hii ya uhusiano wa baba na mwana kama inavyoendelea katika kitabu cha Samweli. Nilipokuwa mdogo, nilisoma kitabu cha Mithali, nilikuwa baba mdogo, katikati ya miaka ya ishirini na nilikuwa na mtoto wangu wa kwanza. Kwa kweli sikujua ni nini kuwa baba, na kwa hivyo niliamua nitafanya kazi yangu ya kitaaluma na nitasoma kitabu cha Mithali. Kwa nini nilisoma Mithali kwa muda mwingi wa maisha yangu? Kwa sababu Mithali ni: kama baba anavyozungumza na watoto wake. Kwa hivyo nilitaka kuwa baba mzuri. Nilidhani nitakuwa baba huyu mzuri na kisha hiyo ingenihakikishia watoto wazuri, sivyo? Ikiwa mimi ni baba mzuri, basi watoto wangu watakuwa sawa kwa sababu mimi ni baba mzuri. Nataka tu kufichua baadhi ya hayo, nimekua sana tangu wakati huo, lakini nilitaka tu kuonyesha hili. Tutarudi kwa hili lakini Eli alikuwa baba dhaifu.

G. Wito wa Samweli [19:42-24:38]

Vipi kuhusu wito wa Samweli? Wito wa Samweli katika sura ya 3 ni hadithi nzuri. Je, kuna yeyote kati yenu anayefundisha watoto katika shule ya Jumapili? Hii ni hadithi nzuri ya shule ya Jumapili. Samweli amelala kitandani mwake, Eli, kuhani, amelala kitandani mwake, na ghafla Bwana anakuja kwa Samweli usiku na kusema, "Saweli, Samweli." Samweli anaamka na kusema, "Whoa! Eli aliita na kwa hivyo anaenda kwa lori kwa Eli na kusema, 'Eli, unataka nini?' Eli anasema, 'Sikuita, rudi kitandani.'" Je, watoto huwa wanaamka usiku, na wakati kitu kinawatisha na kukutana na wazazi wao? Ni mara ngapi watoto wetu, wakati tulikuwa na radi na umeme huko Indiana au vimbunga na ghafla watoto, ZOOM, wametoka kwenye vitanda vyao na unaamka na watoto wako wanatambaa juu yako kwa sababu wanaogopa. Kwa hivyo Eli anamrudisha. "Samweli, Samweli." Samweli anaamka tena na kukutana na Eli. "Eli, unataka nini?" "Sikupigia simu!" Kwa njia, unapokuwa mzazi, je, watoto watakuamsha katikati ya usiku? Ndiyo. Ni sehemu ya mchezo, isipokuwa kama una watoto ambao wametulia sana. Hapana, usifanye hivyo! Kwa kweli, watoto wengine ni tofauti, watoto

wengine hulala usiku kucha, watoto wengine watakuweka usiku kucha mara kwa mara. Nakutakia aina ambayo hulala usiku kucha, ni tofauti kabisa. Kwa hivyo hata hivyo, mwishowe mara ya tatu, Eli anagundua na kusema "Simwiti mtoto huyu. Lazima awe Mungu akimwita." Kwa hivyo Eli anamgeukia katika sura ya 3, "Na Eli akatambua ya kuwa BWANA alikuwa akimwita mvulana." Sura ya 3, mstari wa 9, "Eli akamwambia Samweli, 'Nenda ukalale, na akiita, unasema, Sema Bwana, kwa maana mtumishi wako anasikiliza.'" Je, unapata uchezaji wa maneno hapa? Jina la Samweli ni nani? Kusikiliza. Kwa hivyo kuna mchezo juu ya jina la Samweli hapa. "Sema Bwana, kwa maana mtumishi wako anasikiliza." Aliyesikia Mungu mmoja, sasa ndiye anayesikiliza. Kwa hiyo Samweli akaenda na kulala mahali pake. Bwana alikuja na kusimama pale akiita kama alivyofanya nyakati hizo zingine, "Safali, Samweli." Samweli anasema, "Sema, BWANA, kwa maana mtumishi wako anasikia." Bwana akamwambia Samweli, sasa hii inavutia na hii ni nzito. Mungu anazungumza na Samweli. "Tazama, ninakaribia kufanya jambo katika Israeli, ambalo litafanya masikio ya kila mtu atakayesikia kutetemeka. Wakati huo, nitatekeleza dhidi ya Eli, kila kitu nilichosema dhidi ya familia yake tangu mwanzo hadi mwisho. Kwa maana nilimwambia kwamba nitahukumu familia yake milele kwa sababu ya dhambi aliyojua. Wanawe walijifanya kuwa wa kudharauliwa na alishindwa kuwazuia." Je, moja ya majukumu ya baba ni kuwazuia watoto wake? Ndiyo! Je, wazazi wako wanaweza kukuzuia? Ni wangapi kati yenu wamejipenyeza na kufanya mambo ambayo wazazi wako hawajui mlichofanya? Anahukumiwa hapa kwa sababu hakuwazuia watoto wake kufanya uovu huu mbele za Bwana. "Kwa maana nilimwambia nitahukumu familia yake milele kwa sababu ya dhambi aliyojua. Wanawe walijifanya kuwa wa kudharauliwa na alishindwa kuwazuia. Kwa hiyo, niliapa kwa nyumba ya Eli, hatia ya nyumba ya Eli haitapatanzwa kamwe kwa dhabihu au sadaka." Sasa, wewe ni kijana mdogo Samuel. Nani anakulea? Eli ni baba yako wa kambo, yeye ndiye kuhani. Je, unamtazama mtu huyu anayekulea? Samweli anamtazama. Yeye ni shujaa wake na sasa asubuhi iliyofuata, ni jambo gani la kwanza ambalo Eli atauliza? "Hei, Samweli, Samweli, Mungu alikuambia nini?" Je, ungependa kuwa mvulana mdogo Samweli akimwambia Eli kwamba Mungu anasema, "Eli familia yako imekaanga. Imekwisha." Je,

ungependa kuwa mvulana mdogo kufanya hivyo? Kwa njia, je, hilo ni jukumu la nabii, hata hivyo? Na kwa hakika, asubuhi iliyofuata, Eli anaamka na Samweli anajibu, "Mimi hapa," na anasema, "Amekuambia nini?" Inasema chini katika mstari wa 17, Eli aliuliza, "Usinifiche, Mungu akutendee kuwa mkali sana ikiwa utanificha chochote." Kwa hivyo Samweli anatoka nayo na kumwambia kwamba yeye na familia ya Eli ni historia kwa sababu ya kile alichofanya. Kwa hivyo Eli anakataliwa, na wavulana wawili wa Eli, Hofeni na Finehasi, wanakataliwa. Mungu, sasa, anachagua kiongozi mpya. Kiongozi mpya ni Saweli. Mvulana huyu mdogo Samweli anaitwa na Mungu. Huu ni wito wa Mungu. Unajua tunazungumza juu ya wito na wito wa Mungu. Huu ni wito wa Samweli wa Mungu na kwa kweli ni aina ya wito nadhifu. Ina aina hiyo ya mtoto mdogo anahisi kwake. Kwa njia, watoto wadogo wanaweza kuhusiana na hadithi hii? Ni hadithi nzuri kwa darasa la shule ya Jumapili na kwa watoto wadogo; hata kwa watu wazima.

H. Mpangilio wa Kijiografia: Kazi ya ramani [24:39-26:49]

Sasa, kifo cha kiongozi wa zamani, una Eli, nini kinatokea sasa? Anajua yeye ni historia, lakini kabla hatujafika kwenye picha, nataka tu kusema, kuna ramani inayokuja hapa, na ninataka kupanga eneo kwa hili. Kwanza kabisa, unamwona Shilo hapa? Wafilisti watakuwa hapa nje katika uwanda wa pwani. Hii ni uwanda wa Wafilisti karibu na Bahari ya Mediterania. Picha imegeuzwa kando kwa njia ya Kiyahudi ya kufikiria juu yake. Hapa kuna Bahari ya Mediterania, Wafilisti watakuwa hapa nje, Wayahudi wako milimani. Huyu hapa Shilo. Je, Shilo inalindwa vyema? Hapa ndipo hema ya Mungu itakuwa. Kwa njia, ni nini hapa chini? Yerusalemu iko kusini karibu huko. Unaona njia hii inayoenda hapa? Hii inaitwa Njia ya Ridge. Inatoka kaskazini hadi kusini kutoka Yerusalemu, hadi Bethlehemu, hadi Hebroni chini. Hii inaitwa Njia ya Ridge. Je, Shilo yuko nje kidogo ya barabara? Aina kama Barabara ya Grapevine au Chuo cha Gordon. Ni kidogo mbali na buruta kuu. Je, Shilo inalindwa vyema na milima? Wafilisti wako hapa chini, je, Wafilisti wanapaswa kwenda milimani ili kufika Shilo? Kwa hivyo inalindwa vizuri sana. Shilo yupo, hapo ndipo hema ilipokuwa kwa miaka mia kadhaa.

Sasa kitakachotokea ni kwamba, watatoa Safina kutoka Shilo na wataileta kwenye barabara hii. Hiyo ipo hadi leo. Wataishusha kwa Aphek. Afeki ndipo Wafilisti

watakuwa, na watapigana hapa kwenye uwanda wa pwani ya Wafilisti. Lakini ni nani atakuwa na faida wakati wanapigana kwenye tambarare? Wafilisti. Kwa hivyo Wafilisti watachukua Sanduku la Mungu hapa. Hapa ndipo Hofeni na Finehasi, watoto wa Eli, watakufa hapa Aphek. Kutakuwa na vita, na itakuwa hapa chini. Safina itapotea na watavuta safina hadi kwenye miji ya Wafilisti. Kwa hivyo hii ni aina ya hali ya vita. Wayahudi wako salama kwenye vilima lakini hawako salama kwenye uwanda wa Wafilisti. Kutakuwa na vita huko. Kwa hivyo hiyo ni aina ya jiografia yake.

I. Kifo cha Kiongozi wa Zamani: Eli [26:50-30:22]

Sasa, kifo cha kiongozi wa zamani, wanarudi, na watapigana na Wafilisti. Kwa hivyo Sanduku litatekwa hapa na kupotea kwa Israeli. Wanaleta safina nje, na nilipokuwa mdogo, nilikuwa nikifikiri walikuwa wamekosea kwa kuleta safina ili kupigana na Wafilisti. Wanaweza kuwa wamekosea, kwa sehemu, lakini je, Israeli imewahi kuleta sanduku vitani hapo awali? Tulipokuwa katika kitabu cha YOSHUA, kuna mtu yeyote anayekumbuka vita walivyokuwa navyo ambapo safina iliongoza njia? Ndio, walipozunguka Yeriko. Safina iliwaongoza kuzunguka Yeriko mara moja kwa siku kwa siku saba na mara saba siku ya saba. Safina iliwaongoza vitani. Kwa hivyo walikuwa na kipaumbele cha kufanya hivi kutoka kwa YOSHUA na ikawa Sauli mwenyewe atatoa sanduku na kulitoa vitani. Kwa hivyo katika kitabu cha Samweli chenyewe, kwa kweli wanafanya hivi tena wakichukua safina vitani. Tatizo, nadhani, na hili ni wazo kwamba una Mungu kwenye sanduku. Je, kuna mtu yeyote aliyewahi kuona Washambuliaji wa Safina Iliyopotea? Ghafla unafungua Safina na uso wa kila mtu unayeyuka, ni athari maalum, mtindo wa Indiana Jones. Kwa hivyo kitakachotokea ni kwamba, wanatoa safina, na wanafikiri wana Mungu kwenye sanduku hili. Ikiwa tutatoa sanduku hili nje, basi Mungu atalazimika kutupiga kwa sababu Mungu yuko upande wetu. Tuna Mungu mateka katika sanduku hili. Mungu yuko katika sanduku hili, kwa hivyo Mungu lazima awe upande wetu. Ninachopendekeza ni kwamba, je, Mungu ni mateka wa sanduku hili? Na jibu ni, hapana. Ninashangaa wakati mwingine, ni wangapi kati yetu, pamoja na mimi mwenyewe, tunafikiria juu ya Mungu kama kwenye sanduku, lakini sasa kwa kuwa Mungu yuko kwenye sanduku la akili zetu, Mungu yuko upande wetu? Je,

tunaweza kuwa na uhakika kila wakati kwamba Mungu yuko upande wetu? Mungu yuko upande wa nani? Je, Mungu yuko upande wa Mungu? Unajua ninachosema? Kwa hivyo hatuwezi kumdanganya Mungu, nadhani tunapata raha na tunaunda masanduku ambayo tunamweka Mungu akilini mwetu, na tunapata raha na mungu katika akili zetu.

Tunafikiria juu ya Mungu kwa njia fulani na tunapata raha juu yake. Hii ni moja ya sababu kwa nini napenda darasa hili kwa sababu kila mtu amezoea Mungu mwenye upendo ambaye yuko mbinguni na anapenda kila mtu na ana mpango mzuri wa maisha yao. Mungu ni mwenye neema, mwema, na mkarimu, halafu nyinyi mnasoma Agano la Kale. Ghafla ni "Whoa! Mungu anafanya nini? Amevuta sigara watu hao." Una ardhi inayofunguka na unasema, "ng'ombe mtakatifu." Je, kweli ni Mungu tofauti na Agano la Kale hadi Agano Jipya? Au ni Mungu yule yule? Kisha ghafla, unafikiri labda ni Mungu tofauti. Ninapenda kozi hii kwa sababu inakuwezesha kuona jinsi Mungu anavyotoka nje ya boksi. Haifai katika dubu huyu mzuri wa Amerika mwenye upendo wa njiwa ambaye tunayo mbinguni. Ghafla unagundua, Mungu ni Mungu halisi, kuna kitu kinachoitwa haki. Kuna kitu kinachoitwa utakatifu. Mambo haya ni muhimu na kuna mambo makubwa yanayoshuka na sio yote mazuri. Mungu hayuko upande wetu kila wakati kwa kusema. Nadhani ni kosa hatari sana kufanya. Kwa hivyo kumvunja Mungu kutoka kwa sanduku la akili zetu, nadhani, tunakabiliwa na aina ya njia zile zile za kufikiria.

J. Sanduku linatekwa na Wafilisti [30:23-32:26]

Nini kinatokea? Safina imekamatwa katika sura ya 4 mstari wa 18. Hofeni na Finehasi, wavulana wawili wa Eli, wanauawa vitani. Kwa hivyo wana wawili wa Eli wanauawa vitani, na mjumbe anakimbia kutoka Afeki hadi Shilo. Eli ni mzee, haendi vitani na anaonekana kuwa mzito pia. Wanakuja kwa Eli na mjumbe anamwambia hivi, katika sura ya 4 mstari wa 18, "Alipotaja Sanduku la Mungu, Eli alianguka nyuma kutoka kwenye kiti chake, kando ya lango, shingo yake ilivunjika na akafa kwa kuwa alikuwa mzee na mzito na alikuwa ameongoza Israeli kwa miaka arobaini." Je, kweli Eli alikuwa mtu mbaya? Nataka kusema, Eli hakuwa mtu mbaya, anaonekana kuwa baba dhaifu juu ya wanawe. Wanawe walikuwa wakifanya mambo mabaya sana na alipaswa kuwazuia na hakufanya hivyo. Aliongoza Israeli kwa miaka 40. Wanawe wanakufa. Je, hilo ni tatizo?

Je, baba anapaswa kufa kwanza kila wakati, kabla ya watoto? Huo ndio utaratibu wa asili. Kwa maneno mengine, baba hufa kwanza. Nilikabiliwa na hii mwaka mmoja uliopita katika chumba hiki katika muktadha huu, mwanangu alikuwa Afghanistan. Nilimpa hotuba baada ya hotuba, na nikamwambia ni nani anayekufa kwanza? Nilimwambia mzee huyo anakufa kwanza, sivyo? Kwa hivyo usiende kupata maoni yoyote juu ya kuwa shujaa huko. Nataka urudi ukiwa hai. Mzee huenda kwanza. Huyo ni mimi, na sio yeye. Je, ni kweli, inamuumiza mzazi mtoto wao anapokufa? Unajua ninachosema? Ni kama mzazi anapaswa kufa kwanza, ndivyo inavyopaswa kuwa. Tulijitahidi sana na hilo mwaka jana. Alirudi, sasa amerudi Amerika. Ana viungo vyake, marafiki zake wengi hawakurudi hivyo. Wengi wao hawakurudi kabisa, walirudi lakini kwenye sanduku na mbaya zaidi kuliko hiyo.

K. Ichabod [32:27-35:37]

Lakini hata hivyo, kwa hivyo inavutia tu hapa, Eli anasikia juu ya wanawe, na hana majibu makubwa lakini anaposikia juu ya safina, anaanguka nyuma. Kwa hivyo baba na wana hufa siku moja. Kwa hivyo Eli sasa yuko nje ya eneo la tukio. Nani atachukua nafasi sasa? Nani yuko tayari kuchukua nafasi? Eli yuko nje ya eneo la tukio, wanawe wote wamekwenda. Kweli, tuna mvulana mmoja mdogo ambaye tunapaswa kuingia hapa kwanza. Jina lake ni Ichabod. Mara tu ninaposema Ichabod, ni neno gani linalofuata unalofikiria? Ichabod Crane... Ndio kila mtu anafikiria hivyo. Ichabod. Inabadilika kuwa mke wa Finehasi alikuwa mjamzito alipoenda vitani. Je, hii hutokea mara nyingi, ambapo wavulana huenda vitani, msichana hupata mimba na mvulana huenda vitani? Mwanadada huyo anauawa, sasa mtoto hana baba. Namaanisha, hiyo inatokea hapa Amerika, sasa? Ndiyo. Kwa hivyo Finehasi anaondoka, na Pinehasi anauawa. Mke basi ana mtoto wa kiume, lakini kinachotokea ni kwamba mama hufa pia katika mchakato wa kujifungua. Kwa njia, katika ulimwengu wa kale, wanawake walikufa wakati wa kujifungua? Hiyo ilikuwa ya haki, sitaki kusema ni ya kawaida sana, lakini ilikuwa ya kawaida. Huko Amerika, sasa, sio shida sana, lakini katika ulimwengu wa zamani, wanawake wengi walikufa wakati wa kujifungua [cf. Rachel]. Kwa hivyo anakufa wakati wa kujifungua, sasa anaisha, muuguzi anasema, "Usikate tamaa, umezaa

mtoto wa kiume, na hakujibu au kulipa kipaumbele chochote." Anakufa. "Na akamwita kijana huyo, Ichabod." *Ich* inamaanisha "hapana." *Chabod* inamaanisha "utukufu." "Hakuna utukufu." "Utukufu umeondoka." Kwa hivyo anamwita mtoto huyu, "utukufu umeondoka." Unaona kuna aina ya maana ya sauti mbili hapa pia? Utukufu umeondoka; Je, anamaanisha kwamba mumewe alikufa vitani? Pengine. Mumewe alikufa vitani, utukufu umeondoka. Je, utukufu pia umeondoka kwa maana kwamba safina imepotea kwa Wafilisti? Utukufu wa Mungu umeondolewa. Kwa hivyo ni mchezo maradufu juu ya mambo hapa. Utukufu umeondoka, ikimaanisha kifo cha mumewe, lakini pia inamaanisha safina imepotea na hiyo labda ndiyo muhimu zaidi. Nilipokuwa mtoto mdogo, nilienda kwenye kanisa la kihafidhina la Kibaptisti. Kuna yeyote kati yenu aliyewahi kuwa kanisani ambapo anamfukuza mchungaji? Kwa hivyo wako katika harakati za kumfukuza mchungaji huyu na inazidi kuwa kali sana, mchungaji kisha anafika kwenye mahubiri na anamtoa kila mtu kanisani. Kuna watu wapatao 300 kanisani na kila mtu, watu wote wako barabarani karibu na kanisa na anasimama mbele yao na anasema, "Wataandika Ichabod juu ya kanisa hili katika miaka kumi." Sasa, alimaanisha nini kwa hilo? Utukufu umeondoka. Alikuwa akitoa wito wa kuangamizwa kwa kanisa hili. Ukinifukuza, kanisa hili lote litaanguka kwa sababu mimi ndiye mkuu. Labda ni vizuri kwamba walimwondoa, lakini ninachosema ni kwamba, ni kwamba kiburi sana, "Wataandika Ichabod juu ya kanisa hili." Unaweza kuona tu kiburi kinakuja. Ikiwa kanisa lilikuwa sahihi au mbaya, katika kesi hii labda walikuwa sahihi katika kufanya kile walichofanya.

L. Wafilisti na Safina [35:37-41:38]

Sasa, nini kinatokea? Wafilisti wanapata safina. Kuna mpango gani na safina? Kweli, kutakuwa na shida na safina. Ninataka kutambulisha sasa, ikiwa nilikuambia neno "pentapolis", hili ni neno la Kigiriki, "pentapolis." Penta inamaanisha "tano," kama pentagon, penta inamaanisha "tano." Polis inamaanisha nini? Mji. Kwa hivyo una pentapolis, ni miji mitano. Hii ni miji mitano ya Wafilisti na ni maeneo maarufu, hata leo. Ikiwa nitaelekeza kwa hii hapa, hii ni Gaza. Nyote mmesikia juu ya Gaza, ukanda wa Gaza ambao Israeli imekuwa na shida sana. Kuna vita vingi sana na Israeli hadi leo,

Ashdodi, Ashkeloni, Gath, Gaza, na Ekroni ndio wengine. Hii ni miji mitano maarufu ya Wafilisti. Ninachotaka kufanya ni kukuonyesha tu ramani. Kwa njia, nyinyi mnaweza kupakua ramani hizi kwenye PowerPoint. Hapa kuna Bahari ya Mediterania. Yopa ni mahali ambapo Tel Aviv iko leo. Kwa hivyo hii ni Tel Aviv. Nafasi yetu ya kwanza ni Ekroni. Vita vilifanyika hapa Aphek. Hapa ndipo safina ilipotekwa. Walishuka hapa Afeki na Wafilisti waliteka safina. Walichukua safina juu ya mwelekeo huu hadi miji mitano ya Wafilisti. Ekroni ni mji mmoja. Gath ni inayofuata. Kwa njia, nyote mnajua mtu kwa jina kutoka Gathi. Alikuwa mtu mkubwa sana: Goliathi wa Gathi. Goliathi alikuwa kutoka Gathi, na huo ndio mji wa Goliathi ulikuwa. Hizi ndizo mbili (Gathi na Ekroni), angalia kwamba hizi ziko karibu na Israeli, kuelekea milima. Bado wako kwenye tambarare lakini wako karibu na milima. Kisha kuna tatu nje ya pwani. Mbili za ndani na tatu nje ya pwani. Ya kwanza ni Ashdodi. Ashdodi iko hapa, kuna mchanga unaopitia hapa. Sasa unapoangalia Ashkelon iko wapi, Ashkeloni yuko wapi? Je, ni sawa kwenye pwani? Ashkelon iko kwenye pwani hapa, unajua nini kuhusu Bahari ya Mediterania? Ukienda Israeli, hapa unapotaka kwenda kuogelea. Ina fukwe nzuri nyeupe, maji ni karibu digrii 72. Sio kama New England, sio lazima kuzoea maji. Unaingia na ni joto kamili, na mawimbi yanaingia na unaweza kuteleza mwili. Kwa njia, eneo la Boston limeunganishwa na Ashkelon. Chuo Kikuu cha Harvard kimechimba mabaki ya Wafilisti hapa kwa tani ya miaka, na Stager chini huko Harvard ambaye amechimba huko kwa muda mrefu huko Ashkelon. Inakufanya utamani nyumbani. Shida pekee ni kwamba, Harvard, nadhani, kumbukumbu yangu ya mwisho ya Ashkelon, ni kwamba Harvard iliokoa kutoka kwake. Nadhani chuo kikuu magharibi mwa Chicago kiliichukua. Shule zingine, sipendi kusema jina lao lakini ni Chuo cha Wheaton. Nadhani Chuo cha John Monson na Wheaton kilichukua nafasi kutoka Harvard na kinachimba huko Ashkelon. Kwa hivyo ikiwa unataka mahali pazuri pwani kuogelea, jambo pekee ni lazima uangalie makombora kutoka Gaza, lakini hiyo ni hadithi tofauti, samahani. Gaza iko hapa chini. Kwa hivyo unaona, ni Gaza, Ashkelon, Ashdodi. Hao watatu wako pwani.

Ni nini kinakuja hapa? Kwa nini Wafilisti walikuwa na kipaji sana kwa kuweka miji yao hapa, kwa sababu kile kinachokuja kwenye barabara hii hapa. Barabara hii

inatoka wapi? Kuna nini hapa kusini? Misri. Je, Misri ni kikapu cha mkate cha ulimwengu wa kale? Misri itatuma bidhaa zao zote hadi Mesopotamia. Watakuja moja kwa moja kwenye barabara hii. Unapokuwa na miji kwenye barabara hii, hiyo inamaanisha pesa? Ndiyo. Kwa maneno mengine, watu husafirisha vitu. Je, kuna yeyote kati yenu kutoka New York? Umeipata huko New York, uliweka kibanda cha ushuru. Ukiwa na kibanda cha ushuru, unapata pesa. Kwa hivyo walichonacho ni vibanda vya ushuru vinavyokuja hapa na hiyo itawafanya Wafilisti kuwa tani ya pesa kupitia biashara [utani tu]. Kwa kiasi kikubwa chochote kinachotoka Misri kitakuja hapa. Hii inaitwa Via Maris au Barabara kuu ya Pwani. Barabara kuu hii ya Pwani ni Njia ya 95. Inakuja hapa. Ni barabara kuu ya Mesopotamia. Kwa hivyo Wafilisti wako sahihi juu ya hilo na kwa hivyo watafaidika na biashara yote ambayo inarudi na kurudi kutoka Mesopotamia na Misri. Wafilisti wanapata pesa. Kwa hivyo wako mahali pazuri sana. Wakati wowote ninapoona Gaza pia, nakumbuka nilikuwa na mazungumzo na mwenzangu Myahudi na aliniambia niende Gaza. Nilikuwa Yerusalemu na sikuweza kujua ni kwanini aliniambia niende Gaza. Nilikuwa nikijaribu kujua ni kwanini; Nilimwambia yule mtu sitaki kwenda Gaza, niko Yerusalemu, kwa nini ningetaka kwenda Gaza? Kisha nikauliza karibu na kusema, ilikuwa ya kushangaza sana mtu huyo alitaka niende Gaza lakini ni nini hiyo? Gaza inachukuliwa kuwa mahali pa moto sana. Mwanadada huyo hakuwa akiniambia niende Gaza ya mwili; alikuwa akiniambia niende mahali pengine ambapo kuna joto sana. Sikuwa na kidokezo, nilikuwa nikijaribu kuelewa alimaanisha nini kwa Gaza. Sitaki kwenda Gaza kwa sababu alikuwa akiniambia niende. Acha nitumie neno lingine, "Sheol." Alikuwa akiniambia niende kwa Kiingereza mahali pabaya palingekuwa pabaya. Wanatumia Gaza kufanya hivyo, ni maneno ya maneno unapomwambia mtu mahali pa kwenda, kwa hivyo unamwambia aende Gaza. Lakini je, kila lugha ina nahau kama hizo? Watu wanajua wanachomaanisha lakini ikiwa wewe ni mgeni lazima ujaribu kujua. Haina uhusiano wowote na Gaza, yule mtu alikuambia tu uende Sheol.

M. Wafilisti na Sanduku [41:39- 45:47]

Kwa hivyo Wafilisti waliteka safina. Hii ni katika sura ya 4, 5, na 6. Wanaleta safina katika mji wao, na wakaiweka sanduku mbele ya mungu huyu Dagoni. Dagon hapo awali aliaminika kuwa mungu wa samaki lakini hiyo sio sahihi; labda ni mungu wa nafaka au mungu wa uzazi. Lakini mungu ametengenezwa kwa jiwe. Waliweka safina mbele ya mungu huyu, na nini kinatokea? *KUONGEZEKA*... Mungu anaanguka, akaangushwa chini. Watu hufanya nini? Watu wanaingia na mungu wao ameanguka chini, karibu kusujudu hapo mbele ya safina. Kwa hivyo wanamchukua mungu wao. Unaweza kuwaona wakiweka misumari miguuni mwa mungu ili kuhakikisha anasimama wima. Je, unapata kejeli ya watu kuanzisha mungu wao? Wanaweka mungu wao, na kisha nini kinatokea? Wanakuja siku iliyofuata, na mungu ameanguka sasa, na alianguka kwa nguvu sana hivi kwamba kichwa kinaanguka na mikono imevunjwa tu. Kwa hivyo walichonacho ni kiwiliwili hiki cha mungu huyu kilichopigwa chini mbele ya Mungu katika nafasi hii ya karibu ya kuabudu mbele ya safina.

Kwa hivyo, nini kinatokea kwa safina? Kuna shida zingine sasa ambazo zinakuja na safina, mapigo. Popote safina inapochukuliwa, watu huanza kufa kutokana na tauni, na Wafilisti wanaanza kufa kutoka mji hadi mji. Kwa hivyo wanachoanza kufanya ni kusafirisha safina, wanaisafirisha kutoka mji mmoja hadi mwingine, lakini popote inapoenda, watu wanakufa. Kwa hivyo mwishowe Wafilisti wanasema, "lazima tuondoe safina hii, itatua!" Kwa hivyo Wafilisti wanasema, "tutarudishaje safina?" Katika sura ya 6 mstari wa 4 Wafilisti wanauliza, "ni sadaka gani ya hatia tunapaswa kuwatumia?" Wakajibu, "uvimbe watano wa dhahabu, panya watano wa dhahabu, kulingana na idadi ya watawala wa Wafilisti." Kwa maneno mengine, tano, kwa nini tumors tano za dhahabu? Kwa nini panya watano wa dhahabu? Kuna watawala watano wa miji mitano katika pentapoli ya Wafilisti, kwa hivyo kila mmoja hupiga panya wa dhahabu na uvimbe wa dhahabu.

Kwa njia, ulikumbuka pia walichofanya na ndama? Walichukua ng'ombe waliokuwa na ndama, na wakawaunganisha ndama hadi kwenye mkokoteni uliokuwa ukivuta safina. Kwa kawaida ndama watafanya nini? Ikiwa una ng'ombe mama nyuma, ndama wataenda wapi? Je, ndama watarudi kwa mama yao? Ndiyo. Wafilisti walisema, "Tutaona ikiwa hii inatoka kwa Mungu au la. Ikiwa ndama hao watapanda

kilima hadi Yerusalemu na kupanda kuelekea vilima kurudi kwa Wayahudi; ndipo tutajua ni ya Mungu; Lakini ikiwa mkokoteni utageuka, basi tutajua sio jambo kubwa." Nadhani nini kinatokea kwa ndama hao? *Kuza*, moja kwa moja hadi Bet Shemesh - moja kwa moja hadi eneo la Israeli. Kisha wanatoa ndama hao dhabihu kwa Bwana.

Lakini kwa nini tumors za dhahabu na kwa nini panya za dhahabu? Inaaminika kuwa hii ndiyo inayoitwa "uchawi wa huruma." Watu waliamini panya na uvimbe ulisababisha tauni. Unahusisha nini na panya na tumors? Ndio, tauni ya bubonic, kifo cheusi. Kwa hivyo inaaminika kuwa walitengeneza mifano ya uvimbe ambao ulikuwa ukiwaua na wakagundua kuwa ilifanywa na panya. Kwa hivyo walitengeneza mifano hii na kupeleka mifano hiyo. Ikiwa unatuma mifano mbali, hiyo inamaanisha kuwa ugonjwa utaondoka. Ni kama voodoo ambapo unachukua mwanasesere na unabandika mwanasesere na sindano na mwanasesere huyu anawakilisha mtu. Ikiwa unafanya kitu kibaya kwa doll hutokea kwa mtu halisi. Nyinyi mmewahi kusikia juu ya aina hiyo ya kitu? Kwa hivyo nadhani ni kitu kimoja. Wanatuma uvimbe mitano uliotengenezwa kwa dhahabu, ili kumheshimu Mungu. Wanawapeleka panya mbali na wanatumai ugonjwa huo utawaacha. Kwa hivyo safina inaondoka, na miji mitano ya Wafilisti ilifanya uchawi wa huruma.

Ushindi wa kwanza wa N. Ebenezer na Samweli [45:48-51:08]

Sasa, Israeli inarudisha safina. Lakini Eli amekufa. Hophni na Phineas wamekufa. Samweli anachukua nafasi. Ni jambo gani la kwanza analopaswa kufanya kama kiongozi mpya? Samuel lazima ashinde ushindi. Kwa hivyo katika sura ya 7, Samweli anachukua nafasi na anashinda ushindi wake wa kwanza mahali paitwapo Ebenezer. Anaweka jiwe - Ebenezer. Kuna mtu yeyote anayeweza kuona neno "ezer?" Kuna mtu yeyote anayekumbuka tulizungumza juu ya *ezer* hapo awali? Tulisema nini basi? Kuna mtu yeyote anayekumbuka nyuma katika Mwanzo, Hawa angekuwa "msaidizi" wa Adamu. "Jiwe la msaada," ni nani jiwe la msaada la Israeli? Mungu ndiye *ezeri* wa Israeli. Kwa hivyo Samweli anaweka jiwe hili akimheshimu Mungu kwa kuwaokoa huko Ebenezer. Ni nzuri sana, Samweli akasema, "Wakusanye Israeli wote huko Mizpa, nami nitawaombea Bwana. Na kwa hivyo walifunga na kukiri, 'Tumemtenda dhambi Bwana.'"

Je, Samweli ni kiongozi mzuri? Anawafanya watu wake wakiri kabla ya kupigana. "Kisha wakamwambia Samweli," mstari wa 8, wa sura ya 7, "Usiache kumlilia Bwana, Mungu wetu, ili atuokoe kutoka mikononi mwa Wafilisti." Kwa hivyo wanatoka vitani, Samweli atakuwa katika maombi wakati wanatoka vitani. Atawaombea. Wanatoka vitani na anamwomba Mungu, hiyo inakukumbusha nani? Ndio, kuna mtu yeyote anayemkumbuka Musa katika muundo kama huo? Musa akiwaombea watu.

Sasa hii inaleta shida, hata hivyo. Ukitoka sura ya 7 mstari wa 12, inasimulia jinsi Samweli anavyoita mahali hapo Ebenezer. Kuna shida kwa sababu nyuma katika sura ya 5, sura mbili mapema, inasema, "baada ya Wafilisti kukamata sanduku la Mungu, walilichukua kutoka Ebenezeri hadi Ashdodi." Lakini tuseme mimi ni mkosoaji wa Biblia na mkosoaji wa Biblia anasema, "Subiri kidogo, una utata katika Biblia hapa!" Biblia inasema kwamba iliitwa katika sura ya 7 mstari wa 12 wakati Samweli alipoita mahali hapo Ebenezer. Lakini hapa umerudi sura mbili mapema, ambayo labda, mapema kidogo, miaka mapema, na inaitwa Ebenezer hapa katika sura ya 5 mstari wa 1. Hiyo sio sawa, haikuitwa Ebenezer katika sura ya 5, lazima usubiri hadi sura ya 7 mstari wa 12 hadi Samweli atakapoiita Ebenezer. Kwa hivyo hiyo ni utata katika Biblia na hiyo ni kosa katika Biblia. Hivi ndivyo wakosoaji wangesema. Imetajwa katika sura ya 7 mstari wa 12 lakini bado jina Ebenezer lilitumika sura mbili mapema. Ni wazi mwanahistoria amechanganyikiwa na ni utata; na ni kosa katika Biblia.

unajua anachronism ni nini? "Chronism" unaweza kuona "chronism" hapo? "Chronism..." kuna mtu yeyote anayefanya Kigiriki? *Chronos* ni "wakati." "Kronolojia," nyinyi mngesema "mpangilio" ni "wakati." Anachronolojia inamaanisha kuwa haijasawazishwa; Ni nje ya wakati. Hii ndio unayoiita "anachronism." Kitabu cha Samweli kimeandikwa lini? Je, Samweli ameandikwa baadaye sana? Samweli amekufa katika sura ya 28, kwa hivyo imeandikwa baada ya uhai wa Samweli. Imeandikwa baadaye. Unachotokea hapa ni mtu anayeandika kitabu anaangalia nyuma na anaita mahali hapo "Ebenezer" kwa sababu ndivyo kila mtu katika siku zake anavyoiita, Ebenezer. Kwa hivyo itakuwa hivi. Ikiwa ningewaambia, wachawi, kumbukani tulikuwa na wachawi huko Salem Massachusetts katika miaka kumi na sita ya tisini. Nami

nikakuambia, "wachawi walichukuliwa hadi Danvers." Sasa nyinyi nyote mnajua Danvers yuko wapi? Duka la Miti ya Uhuru. Sasa ikiwa ningesema "Danvers," kila mtu angejua hiyo iko wapi. Swali: je, nilifanya utata tu? Ndio, wakati wachawi walichukuliwa hapo iliitwa Danvers wakati huo? La. Lakini ikiwa ningesema "Kijiji cha Salem" kwako, ni wangapi wangejua Kijiji cha Salem? Karibu hakuna mtu. Kwa hivyo ninachofanya ni kuiita kwa jina lake la sasa ili nyinyi mjue iko wapi. Hivyo ndivyo historia inavyoandikwa kila wakati? Huiiti kwa jina la asili; ikiwa ungesema Kijiji cha Salem hakuna mtu atakayejua iko wapi. Kwa hivyo ninachosema ni kwamba hii sio utata, huyu ni mtu tu ambaye anaandika baadaye, anaiita kile kila mtu katika siku yake anaiita: Ebenezer. Kisha anasimulia jinsi Ebenezer alivyopata jina lake baadaye lakini anatumia neno hilo mapema. Sasa huo ni utata mkubwa au tunafanya hivyo kila wakati? Ndiyo. Kwa hivyo sio jambo kubwa. Lakini wakosoaji wanapata hili na wanasema, "Oh, unaona? Kuna utata katika Biblia, haikutajwa hadi sura hiyo ya 7, lakini ilitumiwa nyuma katika sura ya 4 na 5 kama jambo la kweli. Unasema, "tulia, ikiwa huo ndio utata pekee ulio nao uko kwenye shida." Kwa hivyo, anachronism, baadhi ya mambo wakati mvulana anaandika baadaye atatumia majina ambayo anayafahamu; Atazirudisha kwenye simulizi.

O . Wana wa Samweli na wito wa mfalme [51:09-52:51]

Kwa hivyo, sasa, shida ni nini? Samweli anashinda ushindi wake wa kwanza lakini sasa Samweli mwenyewe ana shida, na katika sura ya 8 mstari wa 3 inasema, wacha nianze na mstari wa 1: "Samweli alipozeeka akawateua wanawe kuwa waamuzi wa Israeli; jina la mzaliwa wake wa kwanza alikuwa Yoeli na Abiya wake wa pili, nao walihudumu huko Beer-sheba. Lakini wanawe hawakutembea katika njia zake; waligeuka baada ya faida isiyo ya uaminifu, walipokea rushwa, na wakapotosha haki." Jaji hakupaswa kufanya nini? Jaji alipaswa kuanzisha haki. Jambo lingine ambalo hakimumu hakupaswa kufanya ni kupokea rushwa. Pesa na haki hazikupaswa kuunganishwa. Wanawe walipotosha haki badala ya kuianzisha. Walipotosha haki na walikubali rushwa. Yeye ndiye jaji mkubwa wa mwisho na anajaribu kuwafanya wanawe kuwa waamuzi. "Basi wazee wote wa Israeli wakakusanyika, wakamjia Samweli

huko Rama, wakasema, Saweli, wewe ni mzee, na wana wako hawatembezi katika njia zako. Sasa wateue mfalme atakavyotungoza kama vile mataifa mengine yalivyofanya." Kwa nini Israeli inaita mfalme? Wanamwita mfalme kwa sababu watoto wa Samweli sio wazuri. Watoto wa Samuel wanapotosha haki na kupokea rushwa. Watu wanawatazama wanawe na kusema, "Samweli, wewe ni mtu mzuri. Hatuna chochote dhidi yako. Wewe ni mtu mcha Mungu; Wewe ni mtu mzuri. Yako watoto, hata hivyo, wote wamechanganyikiwa. Tunahitaji mfalme wa kututawala." Kwa hivyo wanaita mfalme na hivyo ndivyo ufalme unavyoletwa katika Israeli. Ni wito wa Israeli wa kutaka mfalme kwa sababu ya kushindwa kwa wana wa Samweli.

P. Juu ya baba na wana [52:52-57:31]

Sasa, juu ya baba na wana, hebu tufanye ukaguzi kidogo hapa. Je, Eli alikuwa mtu mcha Mungu mwenyewe? Eli anaonekana kuwa mtu mcha Mungu mwenyewe; Nataka kuweka pamoja hapo. Alipaswa kuwazuia wanawe, lakini wana wa Eli, Hofni na Fineas wanageuka kuwa waovu, waovu sana hivi kwamba Mungu anawatoa nje. Eli hakuwa mtu mbaya, alikuwa mtu mzuri kwa njia nyingi, lakini wanawe walikuwa waovu. Je, Samweli ni mtu mwema mcha Mungu siku zote za maisha yake? Samweli ni mshindi. Walakini wanawe wanageuka vibaya. Wanakubali rushwa na wanapotosha haki. Kwa hivyo inawezekana kuwa baba mzuri, mtu mzuri, na watoto wako wawe wabaya? Nilidhani kwamba ikiwa ningekuwa mtu bora, basi watoto wangu wangegeuka ajabu, unajua "apple haianguki mbali na mti." Je, hiyo ni kweli kila wakati? Vipi kuhusu mtu huyu, Sauli? Nitajaribu kukuonyesha kuwa Sauli ni mjinga, kuiweka wazi. Sauli ana matatizo makubwa. Jamaa huyu ni mjinga. Anajaribu kumuua David mara kwa mara. Mtu huyu ni kinyume na Mungu kwa njia nyingi. Lakini niambie juu ya Yonathani mwana wa Sauli. Je, Jonathan ndiye kiwango cha dhahabu? Kwa kweli, wakati nilikuwa nikitafuta wavulana wa kuoa binti zangu katika ndoa hii iliyopangwa niliyokuwa nayo kichwani mwangu, nilikuwa nikitafuta wavulana kama Jonathan. Nilikuwa na matumaini kwamba binti zangu wangekutana na mtu kama Jonathan, kwa sababu mtu huyu ni vito. Jonathan alikuwa rafiki gani wa karibu kwa njia? Alikuwa rafiki mkubwa wa David - "kupenda huvutia kupenda." Jonathan ni mtu mzuri tu. Je, Jonathan ni bora kuliko baba

yake? Baba yake ana kila aina ya shida kujaribu kuua watu na David; Jonathan ni vito. Kwa hivyo hapa una baba mbaya. Je, inawezekana kuwa na baba mbaya na mtoto anageuka kuwa mzuri? Ndiyo.

Sasa vipi kuhusu David? Kuna shida gani? Je, Daudi ndiye mtu anayefuata moyo wa Mungu mwenyewe? Daudi ndiye mtu aliyefuata moyo wa Mungu mwenyewe, lakini Daudi alikuwa na tatizo na Bathsheba na Uria. Kwa hivyo David sio mkamilifu. Daudi ana mtoto mmoja wa kiume Sulemani, na Sulemani anageuka kuwa nini? Einstein wa Israeli ya kale. Yeye ndiye mtu mwenye hekima zaidi kuwahi kuishi. Kwa hivyo Daudi ana mshindi wa mtoto wa kiume, lakini vipi kuhusu Absalomu, mwana mwingine wa Daudi? Mwana mwingine wa Daudi Absalomu alijaribu kumuua nani? Kwa kweli, nyinyi mlinipiga kwa hilo. Anamuua kaka yake mwingine na kisha baada ya kumaliza kumuua kaka yake Amnon, basi anajaribu kumuua nani? Absalomu anajaribu kumuua Daudi, baba yake mwenyewe! Freud alikuwa sahihi! Anajaribu kumuua baba yake. Absalomu anajaribu kumuua baba yake. Kwa hivyo Absalomu alikuwa mbaya sana.

Hitimisho langu kwa hili ni je, kila kizazi kinapaswa kumjua Mungu wenyewe? Ninaweza kumjua Mungu. Hata hivyo watoto wangu wanaweza kumtupa Mungu? Je, kila kizazi kinapaswa kuja na kuwa mtu wake mwenyewe na kuwa na njia yake ya kufanya mambo? Mimi na mwanangu tulikuwa tukijadili hili usiku mwingine. Alinionya. Alisema, "Baba, kizazi changu kinapoingia katika nafasi za mamlaka," anasema, "ni bora uogope maisha yako." Alikuwa mzito sana, nilifikiri "tulia, nyinyi mtakomaa. Kizazi chako kitakomaa kama tulivyofanya, natumai." Yeye ni hasi sana na hakuwa na hakika.

Maoni ya mwanafunzi: "Mungu ana watoto, lakini hana wajukuu."

Sawa, nitarudia hilo, kwa sababu tu ni nzuri sana: "Mungu ana watoto; hana wajukuu." Sasa ninakubaliana kabisa na hilo, kila kizazi kinapaswa kumiliki Mungu kwao wenyewe na kumjua Mungu kwao wenyewe. Ni muhimu sana.

Q. Wito wa Mfalme [57:31-62:13]

Sasa, wanasema tunataka mfalme. Je, ilikuwa ni makosa kwa Israeli katika sura ya 8 na kufuata kumwomba Samweli mfalme kama mataifa mengine? Nilifundishwa

kwamba Israeli walikuwa wamekosea kwa sababu walikuwa wakijaribu kuwa "kama mataifa mengine." Kwa hivyo walikuwa wakijaribu tu kutoshea na kuafikiana na kuwa kama mataifa mengine na kwamba ilikuwa makosa kwao kuomba hiyo. Hata hivyo, hiyo si sawa. Musa nyuma katika Kumbukumbu la Torati sura ya 17, mwishoni mwa maisha yake anaandika kitabu cha Kumbukumbu la Torati. Musa anasema, "mtakuwa na mfalme, kama mataifa mengine," na anatumia maneno yale. "Utakuwa na mfalme, kama mataifa mengine." Wote kutoka kwa Kumbukumbu la Torati kisha kupitia Yoshua kupitia Waamuzi wanatarajia mfalme huyu kuja. Musa aliwaambia kwamba watakuwa na mfalme. Je, Israeli itakuwa na mfalme? Hatimaye, jambo zima la ufalme linaelekea kwa nani? Mfalme mkuu wa Israeli ni nani? Daudi! David anaendelea kwa nani? Yesu, ni nani nini? Mwana wa Daudi, mfalme wa Israeli. "Naye atatawala milele na milele." Kwa hivyo jambo zima la ufalme linahamia kwa Daudi kisha kwenda kwa Yesu Kristo, na utawala wa Kristo ambaye atatawala Israeli na ulimwengu milele. Kwa hivyo dhana ya kuanzisha ufalme huu iko katika mpango wa Mungu. Je, hili ni jambo baya kwamba Israeli imeomba mfalme? La. Musa alisema kwamba watakuwa na mfalme kama mataifa mengine, na sasa wanaomba mfalme kama mataifa mengine kama Musa alivyosema.

Sasa nakubaliana nawe kwamba wanafanya hivyo kwa nia mbaya. Lakini nukuu ni, kwa maneno mengine, walipaswa kutarajia mfalme na walipaswa kutarajia nabii kama Musa katika Kumbukumbu la Torati 18. Sasa, Israeli ilikuwa na makuhani, je, mataifa mengine yalikuwa na makuhani? Israeli ilikuwa na makuhani na mataifa mengine yalikuwa na makuhani. Kwa hivyo walikuwa na makuhani kama mataifa mengine. Je, mataifa mengine yalikuwa na manabii? Tumemwona Baalam na baadhi ya manabii wengine. Mataifa mengine yalikuwa na manabii, na Israeli ilikuwa na manabii kama mataifa mengine. Je, mataifa mengine yalikuwa na majaji? Kama mataifa mengine, Israeli ilikuwa na waamuzi. Kwa hivyo kwao kutarajia mfalme kama mataifa mengine ilikuwa kawaida na Musa hata aliwaambia watakuwa na mfalme kama mataifa mengine.

Shida ambayo inahitaji kuanzishwa kwa usahihi haikuwa kwamba walitaka mfalme kama mataifa mengine, hii ndio shida: shida ilikuwa ni nani alikuwa mfalme wa Israeli wakati huu? Mfalme wakati huu alikuwa Mungu. Kwa hivyo kwa kumwita

mfalme kama mataifa mengine, shida haikuwa kwamba walimwita mfalme kwa sababu Mungu aliwaambia wanapaswa kutarajia mmoja, shida ilikuwa kwamba walikuwa wakimwita mfalme mwingine badala ya Mungu na kwa kumkataa Mungu.

Je, Mungu ana hisia? Nataka kusoma aya hapa; je, hisia za Mungu ziliunia? Angalia hii: sura ya 8, mstari wa 7; anza na mstari wa 6: "Na waliposema, 'Tupe mfalme aongoze,' hii ilimchukiza Saweli. Kwa hiyo akamwomba Bwana." Kwa njia, Samweli ameumia? Watoto wake hawakuwa wazuri, sivyo? Watoto wake walikuwa wabaya. Kwa hivyo wanakuja na kusema, "Hei, Samweli, hatutaki watoto wako; Tunataka mfalme." Je, hiyo itamuumiza Samweli? Samweli atahisi kukataliwa; kukataa familia yake. Kwa hivyo Samweli anaenda kumwomba Bwana, na hivi ndivyo Bwana anavyojibu; angalia hii, ni nzuri: "Na Bwana akamwambia, sikiliza watu wote wanakuambia. Sio wewe [Samweli] ambao wamemkataa. Lakini wamenikataa kama mfalme wao." "Lakini wamenikataa kama mfalme wao" hilo ndilo suala. Ikiwa Samweli atahisi kukataliwa, usemi wa Mungu, Samweli, usijisikie kukataliwa. Sio wewe wanayekataa, ni mimi. Hiyo ni kauli kali sana kutoka kwa Mungu. Anatambua kwamba watu wake hawataki awe mfalme wao tena. Hilo ndilo suala. Kwa hivyo hii ni aya nzuri ambapo unaweza kuona ndani ya Mungu.

R. Sauli na nabii/mwonaji Samweli [62:14-66:23]

Sasa watatoka na kufanya mfalme. Ni nani mfalme wa kwanza watakayempata? Sauli. Sauli anatoka katika eneo la Rama huko juu, na, Sauli anafanya nini? Katika sura ya 9 Sauli yuko nje akiwafukuza punda wa baba yake. Anazunguka milimani akijaribu kutafuta punda hawa, na mwishowe mtumishi wake anasema, "Hei, umechelewa tumekuwa hapa kwa muda mrefu, lazima tupate punda hawa." Mwanadada huyo anasema, "Kweli, najua kuwa kuna mwonaji hapa ambaye tunaweza kwenda na atatuambia punda wako wapi ili tuweze kuwapata." Kwa hivyo katika sura ya 9, mstari wa 9, inasema, "Mtumishi akamwambia tena. 'Tazama,' akasema, 'Nina robo ya shekeli ya fedha. Nitampa mtu wa Mungu ili atuambie ni njia gani ya kuchukua.' Zamani katika Israeli, ikiwa mtu alienda kumuuliza Mungu, wangesema, 'Njoo, twende kwa mwonaji,' - hili ndilo neno hilo *Roeh*, mwonaji, neno hilo ni muhimu—"kwa sababu nabii—the *nabi* - ya leo alikuwa akiitwa mwonaji."

Sasa ni nini kinaendelea na aya hiyo? Acha niendeleze hiyo kidogo. Alisema kile tunachokiita leo nabii [nabii], nyuma katika siku hizo wakati Sauli alipokuwa akiwafukuza punda wa baba yake, aliitwa "mwonaji." Hiyo inatuambia nini kuhusu tarehe ya kuandikwa kwa kitabu cha 1 Samweli? Katika kitabu cha Yoshua, je, matukio ya Yoshua kuvuka Mto Yordani na kuangushwa kwa kuta za Yeriko yalirekodiwa karibu mara moja? Wapo "hadi leo," ni nani aliye hai "hadi leo" wakati kitabu cha Yoshua kiliandikwa? Rahabu kahaba. Joshua anasema, "Hei, huniamini, nenda ukamuulize, bado yuko hai. Unaweza kuthibitisha kila kitu ambacho nimeandika hapa. Rahabu kahaba na watu wengi waliovuka Mto Yordani, bado wako hai, zungumza nao." Kwa hivyo matukio ya kihistoria yalikuwa hapa na maandishi yalikuwa karibu nayo. Iliandikwa ndani ya kizazi kimoja kama matukio yaliyoelezewa.

Sasa katika 1 Samweli mambo yaliandikwa mara moja? Je, Samweli labda aliandika maelezo? Je, Samweli labda alikuwa na shajara, kumbukumbu za Samweli? Ndio, labda alifanya hivyo. Lakini kitabu hiki kimeandikwa baadaye sana kwamba, lugha ilikuwa imebadilika. "Nabii wa leo alikuwa akiitwa mwonaji." Je, lugha hubadilika kwa muda? Lakini, kwa njia, inachukua muda kwa lugha kubadilika? Kwa hivyo ninachopendekeza hapa ni kwamba, matukio ya 1 Samweli yako hapa, lakini uandishi wa kitabu ni baadaye sana. Sasa wakati mwingine matukio yalitokea na yaliandikwa mara moja. Hapa, ni wazi kwamba lugha ilikuwa na wakati wa kubadilika? Je, lugha ya Kiingereza inabadilika? Ninauliza ni wangapi kati yenu ikiwa ngingekuambia neno "kaseti," ungejua "kaseti" ni nini. Acha nirudi nyuma vizazi, ikiwa ngingekuambia neno "rekodi." Kwa hivyo nyinyi mnajua rekodi ya vinyl ni nini. Tunapoenda katika siku zijazo inawezekana kwamba watoto wako hawatajua CD au DVD ni nini? Je, inawezekana kwamba watoto wako hawatajua CD au DVD ni nini, kwa sababu kila kitu kinakwenda kwenye wingu sasa. Kwa hivyo kimsingi CD, DVD zinakuwa hazina maana. Kwa hivyo namaanisha una miaka michache kabla ya hii kutokea, lakini mambo haya yatatoweka.

Kwa hivyo ninachosema ni kwamba, tukio hilo limetokea hapa, lakini inaonekana lugha ilikuwa imebadilika ili mwonaji wakati huo sasa anaitwa nabii. Lugha ilikuwa

imebadilika kweli, na mwandishi anatoa maoni juu yake na kusema, *mwonaji wa roeh* sasa anaitwa nabii, lugha ilikuwa imebadilika sana.

Sauli alimfanya kuwa mfalme: kwa kiburi na unyenyekevu [66:24-72:06]

Sasa, lengo juu ya Sauli ni nini? Ni juu ya urefu wake. Yeye ni mrefu zaidi kuliko kila mtu mwingine, na kwa hivyo kimsingi Samweli anasema usijali juu yake, punda wa baba yako wamepatikana. Usijali juu yake "wewe ambaye Israeli yote inamtazama." Sauli anasema subiri kidogo, siwezi kuwa mfalme, mimi ni wa kabila la Benyamini na kabila la Benyamini ni kabila dogo zaidi la Israeli na ukoo wangu ni mdogo zaidi wa Benyamini. Kwa njia, je, kila mtu alijua kwa nini Benyamini alikuwa kabila dogo zaidi la Israeli? Kwa sababu walikuwa karibu kufutwa kwa sababu ya uovu. Kwa hivyo Sauli anatoka hivyo na kusema mambo ya aina hii kwamba hafai kuwa mfalme. Kwa hivyo inaonekana kama katika sura ya 9 mstari wa 21—"Sauli akajibu, Lakini mimi si Wambenjamini, kutoka kabila dogo zaidi la Israeli, na je, ukoo wangu si mdogo zaidi ya koo zote za kabila la Benyamini? Kwa nini unaniambia kitu kama hicho?" - kwamba atakuwa mfalme?

Inaonekana kama unyenyekevu. Je, umewajua watu wangapi wanyenyekevu katika maisha yako? Kwa njia, ni watu wangapi wenye kiburi au wenye kiburi ambao umewajua? Unaweza kuona kiburi na kiburi? Je, kiburi na kiburi ni rahisi sana kuona? Ninafikiria mtu mwenye kiburi ninayemjua kwa kweli, seneta huko Massachusetts. Binti yangu alikuwa akifanya kazi kwa seneta huko New Hampshire. Seneta huyu kutoka Misa wakati mwingine angeingia, na ikiwa angepata yai usoni mwake, angeingia kwa watu waliomfanyia kazi na kuwachukulia kama uchafu. "Kazi yako ni kunifanya nionekane mzuri na ninaonekana mbaya sasa na kwa hivyo unafukuzwa kazi." Angewatoa kwa sababu uso wake ulikuwa umechafuliwa kwa sababu ya watu hawa. Je, hiyo ni ishara ya kiburi? Ninyi ni watumwa wangu kunifanya nionekane mzuri. Binti yangu alifanya kazi kwa seneta Sunnu huko New Hampshire. Kulikuwa na watu wapatao kumi wanaofanya kazi katika ofisi hii au zaidi. Siku moja, seneta huyo alifedheheshwa kabisa, mmoja wa wasichana ofisini aliiweka ili awe amefumbiwa macho kabisa na kufanywa aonekane kama mjinga. Alikuwa na yai usoni mwake. Kila mtu ofisini alijua msichana

huyu alivuruga sana. Sasa, seneta anaingia ofisini, seneta mkubwa, anaingia huko 'hofu na kutetemeka,' kila mtu anafanya kazi kwenye kompyuta yake, akiangalia akijaribu kuona atafanya nini. Seneta katika NH anatembea hadi kwenye dawati la msichana ambaye alifanya hivi na kwa njia kwa wakati huu yeye ni kama "dahhh, najua nilifanya makosa mabaya sana --" anatembea hadi kwenye dawati la msichana huyo na kila mtu yuko tayari kwa nyundo kushuka juu ya kichwa cha msichana huyu maskini kwa sababu aliharibu kweli. Unajua alichofanya? Anakuja kwenye dawati lake, anamwendea moja kwa moja na kufanya mzaha na kusema, "unajua, sisi sote tunafanya makosa katika sehemu fulani maishani mwetu usiruhusu itokee tena." Swali: ulikuwa unyenyekevu huo? Seneta mkubwa, angeweza kumkandamiza, na kusema "ulinifanya nionekane mbaya" na angeweza kushuka kwa bidii, badala yake alikuwa muungwana. Hiyo ilikuwa kitu, kwake kufanya hivyo, kusema "sisi sote tunafanya makosa" na kuiweka katika muktadha huo, ili aweze kupumzika na kutambua kosa lake. Ninataka kusema mtu huyo alikuwa mnyenyekevu. Unawezaje kutofautisha kati ya kiburi na unyenyekevu? Hapa kuna hundi: ikiwa unampa mtu anayejivunia, nguvu, wanaitumiaje? Ikiwa unampa mtu ambaye ni nguvu ya unyenyekevu, wanaitumiaje? Je, mtu mwenye kiburi atatumia nguvu tofauti sana na mtu mnyenyekevu? Je, mtu mnyenyekevu ataitumia kwa manufaa ya wengine? Je, mtu mwenye kiburi ataitumia kujiimarisha?

Mimi hupata teke kila wakati mwingine, wanafunzi huja kwangu na kusema, "Ee profesa, wewe ni mnyenyekevu sana" na aina hii ya vitu. Kisha ninarudi nyumbani na kuzungumza na mke wangu, na mke wangu anasema "wewe ndiye mtu mwenye kiburi zaidi ninayemjua." Kwa hivyo basi nifanye nini? Je, ninamwamini mke wangu au wanafunzi? Kweli, kwa kweli, wanafunzi! Hajui kinachoendelea katika ulimwengu wa kweli. Swali: ni nani aliye sahihi? Ukweli wa kweli ni kwamba, mke wangu. Ananijua. Ananisoma. Amenijua kwa miaka thelathini na sita, saba, nane, zaidi ya hapo. Kwa hivyo ananijua kama kitabu. Kwa hivyo ninahitaji kusikiliza anachosema? Kiburi ni rahisi kuona kwa mtu mwingine, ni ngumu sana kuona ndani yako. Inawezekana kwamba umewajua watu wanyenyekevu kwamba umewapita tu na hata haukuwatambua kwa sababu wao ni wanyenyekevu na walitembea tu?

Sasa unasema, "vipi kuhusu Sauli, Sauli anaonekana mnyenyekevu." "Mimi ni kutoka kabila dogo la Benyamini" je, huu ni unyenyekevu kweli au huu ni ukosefu wa usalama? Ukosefu wa usalama na unyenyekevu unaweza kuonekana sawa nje. Unawezaje kutofautisha kati ya ukosefu wa usalama na unyenyekevu? Ikiwa unampa mtu asiye na usalama nguvu, wataitumiaje? Ili kujiimarisha. Ikiwa unampa mtu mnyenyekevu nguvu atasaidia wengine. Swali: Sauli hakuwa na usalama au alikuwa mnyenyekevu? Alitumiaje nguvu? Je, alitumia nguvu kumfuata Daudi? Je, alitumia nguvu kuwafuata makuhani wa Nob? Sauli alikuwa mtu asiye na usalama. Kwa hivyo usidanganywe na unyenyekevu huu wa uwongo, hiyo ni ukosefu wa usalama naamini.

T. Sauli kati ya Manabii: Roho wa Mungu katika OT [72:07-82:51]

Sasa, Roho wa Mungu anamjia Sauli, katika sura ya 10 mstari wa 10, Roho anamjia na anafanya nini? Anaanza kutabiri. Inasema, "Na walipofika Gibe, maandamano ya manabii yalikutana naye; Roho wa Mungu alikuja juu yake kwa nguvu, na akajiunga na unabii wao. Wale wote waliokuwa wamemjua hapo awali walipomwona akitabiri pamoja na manabii, waliulizana, "Ni nini hiki kilichompata mwana wa Kishi? Je, Sauli pia yuko miongoni mwa manabii?"

Kwa hivyo Roho anakuja juu yake. Huyu alikuwa Roho wa Mungu katika Agano la Kale. Roho wa Mungu alikuwa katika Agano la Kale na kazi zake kwa kawaida zilikuwa zikiwapa watu kama wafalme na manabii karama maalum. Kwa kweli, wakati Roho wa Mungu alipomjia Samsoni, ilimfanyia nini? Ilimfanya kuwa mkubwa na mwenye nguvu. Kwa hivyo Roho anakuja na kupeana zawadi katika Agano la Kale. Nilipokuwa mdogo nilifikiri Roho wa Mungu alishuka katika Matendo sura ya 2. Je, Roho alishuka duniani mwanzoni katika Matendo sura ya 2 katika Pentekoste? La. Roho yuko katika Agano la Kale, ni kuwapa watu mbalimbali, wafalme na manabii zawadi maalum. Katika Agano Jipya Roho bado yuko hapa, lakini kazi ya Roho katika Agano Jipya ni tofauti. Katika Agano Jipya, Roho huunganisha mwili wa Kristo pamoja, ili Wayahudi na Mataifa waweze kuwa mwili mmoja. Kwa hivyo kazi ya Roho Mtakatifu katika Agano Jipya, katika muktadha huu wa Matendo sura ya 2, inaunganisha mwili wa Kristo pamoja. Kwa hivyo ni suala la kubadilisha kazi ya Roho. Sasa, Sauli

amefanywa mfalme mara tatu. Hapa, mara ya pili, wanakwenda Mizpa na hii itakuwa upako wa hadharani mbele ya Israeli yote. Ya kwanza ilikuwa Rama na Samweli ni upako wa kibinafsi. Ni uteuzi wa kibinafsi wa Sauli kama mfalme. Samweli na Sauli walikuwa katika kiwango cha kibinafsi katika muktadha wa faragha wa nyumba. Sasa huko Mizpa, Sauli ametolewa mbele ya watu wote. Wanapoenda kumwita Sauli, Sauli yuko wapi? Sauli amejificha. Anaogopa kufa. Wanavuta mkia wake huko, unaweza kuona mtu akimvuta kwa mkanda wake kutoka kwenye mizigo, na anasimama, kichwa kirefu kuliko kila mtu mwingine. Kwa njia, walitaka mtu mkubwa na mwenye nguvu? Ndio, alipaswa kuwaongoza vitani. Kwa hivyo Mungu anamchagua mtu huyu mrefu mwenye nguvu na kumvuta nje ya mizigo ili kumfanya mfalme. Sauli basi anapaswa kufanya nini? Kama kiongozi mpya lazima ashinde ushindi. Anakwenda Yabeshi Gileadi, na anawashinda Waamoni. Yabeshi Gileadi iko wapi? Ni ng'ambo ya Yordani.

Je, kuna mtu yeyote aliyefanya uhusiano na Yabeshi Gileadi? Huu ni ushindi wa kwanza wa Sauli dhidi ya Waamoni huko Yabeshi Gileadi. Je, kuna mtu yeyote anayekumbuka Yabeshi Gileadi? Hili ni swali la dola milioni; kipindi cha mwisho hakuna mtu aliyeipata.

Wakati Wabenjamini walipokuwa chini ya wavulana 600, na Wabenjamini wengi waliuawa, walipata wapi wake kwa Wabenjamini waliobaki? Yabeshi Gileadi. Je, kuna uwezekano kwamba bibi ya Sauli alitoka Yabeshi Gileadi na kwamba anarudi kutetea huko kwa sababu hapo ndipo mizizi ya familia yake ilitoka? Sasa sijui hilo, lakini hakika inaeleweka kwa nini angeenda Yabeshi Gileadi na kuwalinda. Kwa hivyo Sauli analinda Yabeshi Gileadi. Mara ya tatu Sauli "anafanywa mfalme" ni katika upya wa agano huko Gilgali. Sasa hii ni muhimu sana huko Gilgali. Wanashuka hadi Gilgali. Je, hiyo ni mahali patakatifu? Iko chini na Yeriko. Walivuka Mto Yordani na kwenda Gilgal na mana ikasimama, tohara, walikuwa na Pasaka yao ya tatu huko Gilgali. Kwa hivyo sasa, wanaenda Gilgal na wanafanya upya agano huko. Sasa hii ni dhana muhimu sana. Wakati Musa alipopitisha urithi kwa Yoshua, Musa anafanya nini? Anaandika kitabu cha Kumbukumbu la Torati kama upya wa agano, akisema kwamba nguvu hiyo itahamishwa kutoka kwa Musa kwenda kwa Yoshua. Wakati urithi wa nguvu unatoka kwa Musa

kwenda kwa Yoshua, wanahitaji kujitoa tena kwa Mungu kupitia upya wa agano. Mwishoni mwa kitabu cha Yoshua, atakitisha kwa majaji. Mwishoni mwa kitabu hicho cha Yoshua nadhani ulicho nacho katika Yoshua 24, una sherehe ya upya agano. Wakati Yoshua anafifia anapitisha kwa kizazi kipya, wanajitolea tena kwa agano. Sasa nini kinatokea hapa? Saweli, wa mwisho wa waamuzi anahamia kwenye ufalme, na kama kuna mfululizo kati ya waamuzi kwa mfalme huyu mpya au kutoka theokrasi hadi ufalme, vivyo hivyo kuna upya wa agano huko Gilgali; upyaji wa uhusiano.

Kwa njia, chuo hiki kinapitia mpito wa urithi hivi sasa? Kutoka kwa Judd Carlberg, rais kwa miaka mingi, hadi Michael Lindsey, rais mpya. Wakati wowote kunapokuwa na mpito wa madaraka, je, huo unapaswa kuwa wakati ambapo kuna kujitolea tena kwa Mungu katika uhusiano wa mtu? Kwa hivyo hii ni aina ya kupendeza na agano la upya hapo.

Sasa Samweli anajibu, na jibu lake hapa linavutia sana katika sura ya 12 mstari wa 3. Samweli anasema, "Hapa nimesimama. Nishuhudie mbele za BWANA, na mpakwa mafuta wake, nimechukua ng'ombe wa nani? Nimechukua punda wa nani? Nimemdaganya nani?"

Samweli anasimama mbele ya watu wote na kusema, "Hei, nimekuibia chochote? Nimechukua chochote kutoka kwako, nimedaganya mtu yeyote mahali hapa kote?" Wote wanasema, "Hapana, umekuwa kiongozi mzuri." Je, hayo ni ufafanuzi mzuri sana juu ya Samweli? Anasema hivi mwishoni mwa sura ya 12 mstari wa 23, "Lakini mimi, mbali na mimi nikamtendee dhambi BWANA kwa kushindwa kuwaomba. Nitakufundisha kwa njia iliyo nzuri na ya haki." Je, Samweli aliona ni dhambi ikiwa hakuwaomba watu hao? Alisema, "Siko madarakani sasa, sina madarakani, mfalme mpya atachukua nafasi, lakini ninahitaji kukuomba." Ni wangapi kati yenu mnawaomba viongozi wako? Ni wangapi kati yenu mnamwomba Michael Lindsey anapoongoza taasisi hii. Ninaweka kitu ninapoingia kwenye Ukumbi wa Frost, ninasahau kila kitu, kwa hivyo mimi hufanya alama ndogo. Kwa hivyo ninapopitia mlango wa Frost, nakumbuka kuwaomba watu watatu, Michael Lindsey, Dan Tyman ambaye ni mmoja wa mashujaa wangu mwingine, na Bruce Webb. Bruce amekuwa mshiriki wa

kitivo kwa hapa zaidi ya miaka 30 na ana saratani ya hatua ya 4. Unajua hiyo inamaanisha nini? Hiyo inamaanisha kuwa yeye ni historia. Ninamwomba Bruce ninapoingia huko. Kwa kweli, kabla tu sijakuja kufundisha darasa hili, nilikuwa nikizungumza naye. Unahitaji kuwaomba watu na unahitaji vichochezi. Samweli anasema, "mbali na mimi kutenda dhambi na sio kukuomba" na kwa hivyo kuwaomba wengine ni muhimu sana na Samweli alifanya jukumu hilo. Sasa, 1 Samvuli 13 ni nini? Hili ni jambo ambalo unaweza kuchukua nyumbani kwa wazazi wako ili kuonyesha jinsi ulivyo mwerevu na ili waweze kumkasirikia Gordon. Toleo la King James linasema, "Sauli alitawala mwaka mmoja kisha akatawala miaka miwili juu ya Israeli." Kuna mtu yeyote anayekumbuka tulianza muhula na hii? Unakumbuka NASV ya zamani inasema "Sauli alikuwa na umri wa miaka 40 na alitawala miaka 32 juu ya Israeli" ni tofauti na King James. "Sauli alikuwa mwaka mmoja na kisha miaka miwili juu ya Israeli." Kwa njia, je, King James amekosea? Mstari huo ni bubu... alitawala mwaka mmoja, kisha miaka miwili, kisha mitatu, na kisha minne...

NIV inakwenda kinyume, NIV na NLT huenda, "Sauli alikuwa na umri wa miaka 30 alipoanza kutawala na alitawala miaka 42 juu ya Israeli" je, hii pia ni tofauti? NASB ya zamani inasema 40 na 32 na NIV inasema 30 na 42. Hapa kuna NRSV na ESV, ESV ilikuwa nyani kutoka kwa RSV kwa bahati mbaya, na wanasema "Sauli alikuwa ... umri wa miaka na alitawala ... miaka." NRSV na ESV zinakuambia nini? Nambari imekwenda. Sasa hii inaathiri vipi maoni yako juu ya kutokuwa na makosa ya Maandiko na uvuvio wa Maandiko? Nambari imekwenda. Hakuna mtu ulimwenguni anayeijua. Hakuna mtu anayeishi kwa sasa ambaye ninamjua anajua hili. Ni nini maoni ya msukumo; je, hii inaathiri mtazamo wetu wa kutokuwa na makosa na uvuvio wa Maandiko? La! Je, msukumo una uhusiano gani na? Uvuvio unahusiana na Mungu kuzungumza na nabii na nabii kuiandika. Je, nabii aliiandika vizuri? Ndio, alifanya hivyo.

Nini kilifanyika? Inanakiliwa tena na tena. Je, hili ni tatizo la waandishi? Hili ni tatizo la waandishi. Waandishi walikuwa wanadamu ambao walinakili neno la Mungu kwa miaka 1000. Kwa hivyo waandishi walikuwa na shida. Je, hili ni tatizo la msukumo?

La. Uvuvio unahusiana na Mungu kuzungumza na nabii na nabii kuiandika. Hili ni tatizo la usafirishaji, tatizo la mwandishi na maandishi kunakiliwa tena na tena. Kwa hivyo hii inaonyesha kwamba kuna shida za maambukizi katika Biblia. Je, Mungu anataka tuabudu Biblia, au je, Mungu anataka tumwabudu?

Kwa hivyo ndivyo hivyo. Asante kwa kukaa na kuwa na Shukrani nzuri na salamu kwa wazazi wako na kaka na dada na natumai nyote mna shukrani nzuri. Tunza!

Imeandikwa na Charis Taualofai na Beth Crandall Mbaya iliyohaririwa na Ted Hildebrandt 2